

«Η άνοδος και η πτώση του Homo Economicus» και τι πήγε στραβά στην παγκόσμια οικονομία...

Εκδόσεις: «Παπαδόπουλος»

ΕΙΝΑΙ πλέον ερείπια στο βωμό της κρίσης που ξεκίνησε το 2007 οι ακλόνητοι επιχειρησιακοί κολοσσοί Lehman Brothers, AIG και Merrill Lynch. Σε αυτά τα ρημάδια γυρνά, αποπροσανατολισμένη, η οικονομική επιστήμη, που δεν κατάφερε το προφανές, το τσουνάμι που αποσάθρωσε την οικονομική τάξη στον πλανήτη. Με «σοκ και δέος» αντέδρασαν οι οικονομολόγοι ύστερα από τις πρώτες αναφορές της κρίσης, όπως σημειώνει στον πρόλογο του βιβλίου του «Η άνοδος και η πτώση του Homo Economicus» ο δημοσιογράφος, ειδικευμένος στα οικονομικά θέματα, Γιάννης Παπαδογιάννης και συμπληρώνει: «Το μέγεθος, η ορμή και η ένταση της κρίσης έπασαν εξαπίνης τόσο την επιστημονική κοινότητα όσο και τις θεσμικές αρχές, που για χρόνια πορεύονταν αμέριμνες και βέβαιες για την ισχυρή κατάσταση και τις δυνατότητες της παγκόσμιας οικονομίας». Άλλωστε οι οικονομικές θεωρίες είχαν απορρίψει ότι μια τέτοιου μεγέθους κρίση θα μπορούσε να συμβεί.

Και όταν βρέθηκαν απέναντί της τη χαρακτήρισαν ως μια «ανεξήγητη ανωμαλία, κάτι το αδιανόητο και πέρα για πέρα μη αναμενόμενο». Σύμφωνα με το συγγραφέα του βιβλίου η κρίση θέτει ένα αμείλικτο ερώτημα: Τι πήγε στραβά στην παγκόσμια οικονομία τα τελευταία 5 χρόνια; Και για ποιο λόγο η οικονομική επιστήμη απέτυχε να ανιληφθεί την επερχόμενη τραγωδία; Αυτά τα δύο μεγάλα ερωτήματα διεύρυνε στο δοκίμιό του ο Γιάννης Παπαδογιάννης, χειριζόμενος τις βασικές οικονομικές αρχές με τρόπο ανιληπτό και κατανοητό στο μη ειδικευμένο κοινό.

Η έκδοση περιλαμβάνει μια σύντομη αναδρομή

στις διάφορες οικονομικές θεωρίες και αντιπαράθετεί τις πεποιθήσεις της οικονομικής επιστήμης με τη σημερινή, πολυσύνθετη και χαοτική πραγματικότητα.

Παράλληλα, ανατρέπει την εξιδανικευμένη εικόνα που έχουμε για τις δυνατότητες και τις γνώσεις μας ως άτομα και ως κοινωνία με ευρήματα επιστημονικών όπως η Νευροεπιστήμη, η Ανθρωπολογία, η Κοινωνιολογία κ.ά. Ειδικότερα για αυτό το σκέλος ο συγγραφέας πιστεύει ότι η οικονομική επιστήμη πρέπει να αλλάξει προσανατολισμό, να συμπεριλάβει στην ανάλυσή της και τις επιστήμες του ανθρώπου, ώστε να αποκτήσει εκ νέου σχέση με την πραγματικότητα. Επίσης η έκδοση ανατρέπει στην ιστορία των οικονομικών θεωριών, ενώ με απλό και κατανοητό τρόπο εξηγεί γιατί επαναλαμβάνονται με το ίδιο μοτίβο οι κρίσεις και γιατί οι οικονομολόγοι δεν μαθαίνουν απ' τα λάθη τους. Όπου και εξηγεί με απλό τρόπο γιατί η τυφλή, σχεδόν θρησκευτική πίστη των ορθόδοξων οικονομικών στην απόλυτη ορθολογικότητα του ατόμου και στην υπεροχή της ελεύθερης αγοράς απομάκρυναν βαθμιαία τα οικονομικά από την πραγματικότητα της καθημερινότητας και τη σημερινή κοινωνία.

«Πρόκειται για εξαιρετικό βιβλίο που έρχεται σε μια πολύ καλή συγκυρία. Το βιβλίο είναι της σχολής των συμπεριφεριστών οικονομολόγων, οι οποίοι προσπαθούν να δείξουν ότι οι άνθρωποι δεν είμαστε τόσο λογικοί, τόσο δυνατοί, όσο πιστεύουμε. Υπάρχουν πολλά άλλα στοιχεία που οδηγούν την ανθρώπινη συμπεριφορά όπως ο φόβος ή η απληστία και πολλά άλλα τα οποία περιγράφονται στο βιβλίο» είπε στην παρουσίαση του βιβλίου ο καθηγητής του Πανεπιστημίου Πει-

ραιώς Χρήστος Αλεξάκης.

Ο Γιάννης Στουρνάρας, που πληροφορήθηκε την υπουργοποίησή του κατά τη διάρκεια της παρουσίας του βιβλίου, τόνισε: «Πράγματι, η οικονομική κρίση προκαλεί κρίση και στην οικονομική θεωρία, την ορθόδοξη οικονομική θεωρία. Το κύριο σώμα της οικονομικής θεωρίας ήταν εκτός πραγματικότητας. Σίγουρα ο homo sapiens, οι καθημερινοί άνθρωποι δηλαδή όλοι μας, δεν είναι ο homo economicus». Το βιβλίο χωρίζεται σε τέσσερις ενότητες.

Στην πρώτη παρουσιάζει την αυγή της Βιομηχανικής Επανάστασης που οδήγησε στη σύγχρονη οικονομική εποχή και τη δημιουργία της οικονομικής επιστήμης.

Η δεύτερη επικεντρώνεται στις οικονομικές κρίσεις που όπως διευκρινίζει ο συγγραφέας «η οικονομική θεωρία δεν έχει να πει πολλά για τις κρίσεις: θεωρεί ότι κάθε κρίση είναι μοναδική και ξεχωριστή και κατά συνέπεια δεν μπορούν να μελετηθούν ενιαία».

Η τρίτη επικεντρώνεται στον άνθρωπο, τις κοινωνικές σχέσεις και το απρόβλεπτο του περιπλοκού εξελικτικού κόσμου στον οποίο ζούμε.

Η τελευταία ενότητα αντιπαράθετεί τις ακλόνητες πεποιθήσεις της σύγχρονης οικονομικής επιστήμης με την πολυσύνθετη, δυναμική, χαοτική πραγματικότητα.

Παρουσιάζοντας σύμφωνα με τον συγγραφέα «την απομάκρυνση των οικονομικών από τον κόσμο της δράσης και την αυτοπαγίδευση της επιστήμης σε μία στεία ενασχόληση με ένα παράλληλο νοητό οικονομικό σύμπαν, που ελάχιστη σχέση έχει με την πραγματικότητα».

Ο 38χρονος Γιάννης Παπαδογιάννης σπούδασε στο τμήμα Οικονομικής Επιστήμης του Πανεπιστημίου Πειραιώς. Από τα φοιτητικά του χρόνια ξεκίνησε να εργάζεται σε οικονομικά περιοδικά και εφημερίδες ως οικονομικός συντάκτης.

...και να αναλάβει τη δημιουργία ενός ποταμού στα υψίπεδα της Υεμένης, παρόλο που θεωρεί την ιδέα παράλογη. Οι πολιτικές μηχανοραφίες δεν του αφήνουν κανένα περιθώριο και πρέπει να βρει τρόπο να μεταφέρει δέκα χιλιάδες σολομούς στη μέση της ερήμου... και να τους «πείσει» να κολυμπήσουν εκεί. Αυτός που γεννιέται την ιδέα είναι ένας ευσεβής και πλούσιος σείτης, του οποίου η αγάπη για το ψάρεμα σολομών και η αμετανόητη πεποίθησή του ότι το αδύνατο είναι δυνατό, τελικά εμπνέουν τον Φρενι, κατακτώντας τις όποιες ενστάσεις του. Το βιβλίο κέρδισε ως ραδιοφωνική σειρά το κοινό του BBC.

«Ιστορίες του Αριστοφάνη»

Συγγραφέας: Φίλιππος Μανδηλαράς

Επιμορφωτής: Ναταλία Καπατσούλια

Εκδόσεις: «Παπαδόπουλος»

ΕΠΕΙΔΗ το ελληνικό καλοκαίρι και οι κωμωδίες του Αριστοφάνη είναι πλέον αλληπλένδετα στοιχεία, δίνεται στα παιδιά η πρώτη γεύση από το έργο του αρχαίου κωμωδιογράφου. Ο λόγος για τη σειρά «Ιστορίες του Αριστοφάνη», που κυκλοφορεί από τις εκδόσεις «Παπαδόπουλος» και μυεί στις καταστάσεις του «Πλούτου», των «Βατράχων», των «Ορνίθων» και άλλων έργων με την υπογραφή του Αριστοφάνη τα παιδιά προσχολικής και σχολικής ηλικίας. Τη σύγχρονη προσέγγιση των κωμωδιών του Αριστοφάνη καταθέτει με έμπνευση ο Φίλιππος Μανδηλαράς, ενώ την εικονογράφησε η Ναταλία Καπατσούλια. Επίσης κάθε έκδοση περιέχει πληροφορίες για την κάθε κωμωδία, καθώς και την εποχή που γράφτηκε.

